

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Ion Arhiliuc și Liliana Catan,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare împotriva sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 12 iulie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2013 declarate de inculpații

***Tihon Vadim Vladimir**, născut la 15 martie 1985, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Podgorenilor 52 A, cetățean al Republicii Moldova*

și

***Chiperi Alexandr Veaceslav**, născut la 26 mai 1988, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. P. Zadnipru 15/1, ap. 12, cetățean al Republicii Moldova.*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Instanța de fond din 10.05. – pînă la 12.07.2012;

2. Curtea de Apel Chișinău din 23.08.2012 pînă la 13.02.2013;

3. Curtea Supremă de Justiție din 29.10.2013 pînă la 29.01.2014.

Colegiul penal asupra recursurilor,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 12 iulie 2012, Chiperi Alexandru și Tihon Vadim au fost condamnați în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la următoarea pedeapsă:

- Chiperi Alexandr – 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- Tihon Vadim – 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admisă acțiunea civilă, fiind încasat în mod solidar de la inculpații Chiperi Alexandru și Tihon Vadim în beneficiul părții vătămate Ignatiuc Lilia prejudiciul material în sumă de 3.391 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat în fapt că, Chiperi Alexandr împreună cu Tihon Vadim, la 17.01.2012, aproximativ la ora 20:00, urmărind-o pe Ignatiuc Lilia pe bd. Moscova, 18, mun. Chișinău în scopul sustragerii bunurilor acesteia, au intrat, din urma ultimei, în scara blocului locativ de pe bd. Moscovei, 18, mun. Chișinău, unde, Tihon Vadim a lovit-o cu pumnul în față pe Ignatiuc Lilia, în rezultatul cărui fapt ultima a căzut la podea, și conform

raportului de expertiză medico-legală nr. 1030/D din 03.05.2012, i-a fost cauzată vătămare corporală ușoară.

Ulterior, Tihon Vadim, folosindu-se de faptul că Ignatiuc Lilia se afla la podea și era în imposibilitate de a se apăra, în mod deschis, a smuls geanta acesteia de pe umăr la prețul de 500 lei, în care se afla un telefon mobil de model „I Phone” la prețul de 2.000 lei, dotat cu două cartele SIM cu nr. 079032023 și nr. 069354345, un portmoneu din piele la prețul 540 lei, în care se păstrau banii în sumă de 2.200 lei și 10 euro, echivalent conform cursul valutar al BNM cu 151 lei, două carde bancare BC „Mobias Bancă - Groupe Societe Generale” SA și BC „Banca de Economii” SA, acte personale: buletin de identitate, pașaport cetățeanului RM, polița de asigurare medicală obligatorie, și cu bunurile sustrase Chiperi Alexandr și Tihon Vadim au părăsit locul comiterii infracțiunii, prin ce i-au cauzat lui Ignatiuc Lilia o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 5.391 lei.

Tot ei, Tihon Vadim și Chiperi Alexandr, la 15.03.2012, aproximativ la ora 20:05, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, aflîndu-se la etajul 1, în scara nr. 2 a blocului locativ nr. 12 din str. Ig. Vieru mun. Chișinău, aplicînd violența periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei, utilizînd dispozitivul specializat de influență Electro-șoc față de cet. Salomatina Tamara, au atacat-o și au electrocutat-o pe ultima, provocîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.1098 din 16.03.2012 leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, și în mod deschis au sustras de la ultima geanta din piele la prețul de 2.000 lei, în care se aflau: bani în sumă de 400 lei, pantaloni sportivi la prețul de 80 lei, maiou de culoare roză la prețul de 100 lei, șlapi din materie de culoare roșie, la prețul de 50 lei, telefon mobil de model "Samsung GT-S5230" cu IMEI-ul nr. 356948046948154, în care activa cartela SIM cu nr. 069278618, la prețul de 2.250 lei, un pachet din polietilenă în care se aflau semințe de ierburi la prețul de 80 lei, cauzînd părții vătămate Solomatina T. o daună în proporții considerabile în sumă totală de 4.960 lei, ceea ce constituie 248 unități convenționale.

3. Inculpatul Tihon Vadim, a contestat cu apel sentința instanței de fond, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care el să fie achitat, deoarece nu a săvîrșit infracțiunea incriminată.

În motivarea cerințelor ultimul a invocat că, infracțiunea a fost săvîrșită de Chiperi Alexandr, care și-a recunoscut vina pe deplin, explicînd instanței că, infracțiunea a săvîrșit-o de unul singur. Mai mult ca atît, în cadrul urmăririi penale a fost maltratată de către colaboratorii de poliție fiind impus să recunoască vina, în urmă la ce a fost nevoit să se adreseze la medic.

3.1. Inculpatul Chiperi Alexandr, la fel a contestat cu apel sentința instanței de fond, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blîndă, deoarece a recunoscut pe deplin vina în săvîrșirea infracțiunii incriminate, anterior nu a fost condamnat, la locul de trai se caracterizează pozitiv. La fel, invocă că la rugămintea complicei lui și-a asumat vina integral, pentru ca Tihon V. să fie eliberat de răspundere penală, pentru ca pe viitor să-l poată asigura.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2013, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de inculpații Chiperi A. și Tihon V., fiind menținută sentința instanței de fond fără modificări.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a statuat că, instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) CPP, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la condamnarea inculpaților Chiperi A. și Tihon V. în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal și în baza acestei legi, fiindu-i corect stabilită pedeapsa lui Chiperi A. – 8 ani, iar lui Tihon V. – 10 ani închisoare, ambii cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În acest sens, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpaților Chiperi A. și Tihon V. în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, întru-totul s-a confirmat prin:

- Declarațiile inculpatului Chiperi A. date în cadrul urmăririi penale;
- Declarațiile părților vătămate Ignatiuc L. (21-22, vol. II), Solomatin T.(f.d. 18,83 vol. I);
- Declarațiile martorilor Cioran V., Solomatin Vl., Curtean Iu., Chiperi L., Chiperi V., ;
- Plîngerea cet. Ignatiuc V. din 17.01.2012 (f.d. 8, vol. II);
- Raportul de expertiză medico-legală nr. 1030/D din 03.05.2012 (f.d. 117-118, vol. II);
- Procesul-verbal de ridicare din 25.04.2012 (f.d. 73-74, vol. II);
- Procesul-verbal de examinare din 25.04.2012 (f.d. 75, vol. II);
- Ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 25.04.2012 (f.d. 76, vol. II);
- Procesul-verbal de recunoaștere a persoanei din 02.05.2012, 29.05.2012 (f.d. 77-78, 91-92 vol. II);
- Procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 02.05.2012 (f.d. 88-90, vol. II);
- Înștiințarea 903 la 17.01.2012 (f.d. 18, vol. II);
- Ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 16.03.2012(f.d. 28-29, vol. I);
- Procesul-verbal de examinare a CD-R-lui cu înregistrările video de la 15.03.2012 (f.d. 31, vol. I);
- Ordonanța de recunoaștere și atașare a corpurilor delictive la cauza penală din 17.03.2012 (f.d. 32, vol. I);
- Procesul-verbal de examinare din 25.04.2012 a descifrărilor ridicate pe cauza penală (f.d. 63, vol. I);
- Ordonanța, demersul și încheierea din 04.04.2012 (f.d. 69-71, vol. I);
- Procesul-verbal de examinare a obiectului din 10.04.2012 (f.d. 72-74, vol. I);

- Ordonanța de recunoaștere și de atașare a corpurilor delictive la cauza penală din 10.04.2012 (f.d. 76, vol. I);
- Procesele-verbale de examinare din 05.04.2012 (f.d. 79, 80 vol. I);
- Procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din 25.04.2012 (f.d. 81-82, vol. I);
- Ordonanța, demersul și încheierea din 10.04.2012 prin care a fost dispusă efectuarea percheziției (f.d. 109, 110, 111, 112, vol. I);
- Procesul-verbal de examinare a obiectului din 10.04.2012 (f.d. 148-149, vol. I);
- Procesul-verbal de cercetare la fața locului cu planșa foto din 15.03.2012 (f.d. 11-13, vol. I);
- Raportul de expertiză medico-legală nr. 1098 din 16.03.2012 (f.d. 22, vol. I);
- Procesul-verbal de confruntare dintre partea vătămată Solomatina T. și bănuitul Chiperi A. (f.d. 142, vol. I);
- Procesul-verbal de verificare a declarațiilor la fața locului efectuat cu bănuitul Chiperi A. (f.d. 161-163, vol. I);
- Procesul-verbal de confruntare dintre Tihon V. și Chiperi A. (f.d. 165, vol. I);

***Suplimentar, la episodul de sustragere a bunurilor
părții vătămate Ignatiuc Lilia.***

Declarațiile inculpatului Tihon V. instanța de fond le-a apreciat critic iar instanța de apel le-a susținut, deoarece acestea urmăresc scopul de eschivare de la răspunderea penală, întrucât nu au fost probate.

Declarațiile inculpatului Chiperi A. din cadrul instanței de fond sunt contradictorii cu cele date în cadrul urmăririi penale, potrivit cărora a relatat că de unul singur a comis infracțiunea, iar inculpatul Tihon V. nu are atribuții la cazul dat, pe când la urmărirea penală inculpatul Chiperi A., fiind audiat în calitate de bănuît, în prezența apărătorului, a declarat că și Tihon V. a săvârșit infracțiunea imputată (f.d. 78, vol. II).

Astfel, instanța de apel a menționat că prima instanță corect a reținut că, declarațiile inculpatului Chiperi A, făcute în ședința de judecată potrivit cărora a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii de sustragere a bunurilor cet. Ignatiuc L., precum și declarațiile inculpatului V. Tihon care a declarat că nu a comis această infracțiune, în cumul cu celelalte probe indicate mai sus, indică direct la faptul că, inculpatul A. Chiperi și-a schimbat declarațiile în ședința de judecată cu scopul de a lua toată vina asupra sa, cu scopul de a-l absolvi pe inculpatul Tihon V. de răspundere penală, fapt invocat de inculpatul Chiperi A în cererea de apel.

***Suplimentar, la episodul de sustragere a bunurilor
părții vătămate Solomatin T.***

Instanța de apel, a menționat că instanța de fond corect a constatat divergențe între declarațiile inculpatului Chiperi A. date în cadrul urmăririi penale și cele date în cadrul ședinței de judecată și anume că inculpatul Chiperi A. fiind audiat în calitate de bănuît și ulterior de învinuit la faza de urmărire penală a declarat că a săvârșit atacul tâlhăresc împreună cu Tihon V. (f.d. 139-140, 176 vol. II) pe când în

prima instanță neagă acest fapt și a declarat că coinalpatul Tihon V. nu avea nici o atribuție la acest atac tîlhăresc, deoarece el a participat de unul singur.

Prima instanță corect a stabilit că prin nerecunoașterea vinei în săvîrșirea infracțiunii incriminate, inculpatul Tihon V. urmărește scopul eschivării de la răspunderea penală pentru faptele comise.

Nu și-au găsit confirmare nici argumentele invocate de inculpatul Tihon V. precum că suferă de boli psihice, deoarece la solicitarea inculpatului, instanța de apel a dispus efectuarea expertizei judiciare psihiatrice și prin urmare conform raportului de expertiză psihiatrico-legală staționară cu nr. 3s-2013 din 18.01.2013, Tihon V. a fost recunoscut responsabil de faptele comise.

Totodată, instanța de apel, a subliniat că poziția inculpatului Tihon V., precum că în cadrul urmăririi penale a fost maltratat de către colaboratorii de poliție fiind impus să recunoască vina, în urma căruia a fost nevoit să se adreseze la medic – a fost verificată în ordinea stabilită prin ordonanța procurorului de neîncepere a urmăririi penale din 10.07.2012. În acest aspect, instanța de apel menționează că, în una din cererile de apel, coinalpatul Chiperi A. a indicat că la rugămintea complicelui său Tihon V., și-a asumat vina integral, pentru ca ultimul să fie eliberat de răspundere penală, astfel, ca pe viitor să-l poată asigura material.

4.2. La individualizarea pedepsei, instanța de apel a statuat că prima instanță a ținut pe deplin cont de prevederile art. 7; 61;75-77 Cod penal.

5. Inculpatul Chiperi Alexandr, fără a invoca vreun temei din cele 16 prevăzute la art. 427 alin. (1) CPP, a contestat cu recurs ordinar hotărârile pronunțate, solicitînd casarea acestora din motiv instanțele de judecată nu au luat în considerație faptul că dînsul a dat declarații sub influența colaboratorilor de poliție, iar infracțiunea a fost săvîrșită de către el fără participarea coinalpatului Tihon V.

5.1. Inculpatul Tihon Vadim, la fel fără a invoca vreun temei din cele 16 prevăzute la art. 427 alin. (1) CPP, a contestat cu recurs ordinar și cereri suplimentare, hotărârile pronunțate, solicitînd casarea acestora și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care el să fie achitat de sub învinuirea de săvîrșirea infracțiunii incriminate.

În susținerea cerințelor sale, inculpatul și-a exprimat dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor și anume a supus criticii aprecierea de către instanța de fond și apel a declarațiilor părților vătămate și a martorilor, mai mult, recurentul a invocat că în cadrul urmăririi penale el a fost maltratat, fapt confirmat prin raportul de expertiză.

6. Verificînd argumentele invocate de inculpați, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursurilor ordinare, reieșind din următoarele considerente.

6.1. Potrivit art. 432 alin. (4) Cod de procedură penală, recursul se consideră admisibil în cazul în care acesta îndeplinește cerințele de formă și conținut, iar temeiurile invocate se încadrează în cele enumerate în art. 427 Cod de procedură penală – în caz, în care este prezentă încălcarea gravă a drepturilor persoanei, iar cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență.

La fel, în sensul art. 429 alin. (1) CPP, recursul trebuie să fie motivat, iar potrivit art. 430 CPP, trebuie să conțină elemente obligatorii stipulate expres, cu motivarea temeiurilor prevăzute în art. 427 CPP.

Prin urmare, reglementarea dreptului de a declara recursul ordinar împotriva hotărârii instanței de apel reprezintă, din partea titularului, atât un drept procesual de dezvoltare a atribuțiilor prevăzute de lege, cât și o obligație de a formula cererea respectivă în strictă conformitate cu cerințele stipulate în articolele 427, 429 și 430 CPP. Una din aceste cerințe este ca cererea respectivă să conțină motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate, adică recursul să fie motivat.

Odată ce temeiul, aplicarea căruia ar conduce la soluția privind casarea hotărârii atacate, nu este argumentat, instanța de recurs n-are dreptul ca, din oficiu, să-l argumenteze, dat fiind faptul că se încalcă dreptul la un proces echitabil, instanța devenind, astfel, părtinitoare.

De vreme ce temeiurile pentru care se poate declara recursul împotriva hotărârilor instanțelor de apel sunt expuse și limitativ enunțate de art.427 CPP, rezultă că motivarea acestuia trebuie să se refere numai la acele temeiuri cu indicarea expresă a textelor de lege pe care se întemeiază.

6.2. Privitor la recursurile nominalizate, declarate în ordinea art. 420 CPP, în raport cu analiza normativă ce reglementează calea de atac ordinară propriu-zisă ce precede, se constată că inculpații nu motivează ilegalitatea hotărârii atacate sub aspectul cerințelor și exigențelor legii, neinvocând nici un temei din cele 16 prevăzute la art. 427 alin. (1) CPP. Deci, criticile formulate de recurenți nu conțin indicii a unor erori de drept și, respectiv nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârilor recurate ca fiind ilegale.

În atare situație, se apreciază că recursurile nominalizate nu conțin argumentele ilegalității deciziei instanței de apel, precum și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată – cerințe stipulate în art. 430 pct. 5) CPP, ceea ce echivalează cu nemotivarea recursului.

6.3. Totodată, instanța de recurs menționează că, inculpatul Tihon Vadim, audiat în calitate de învinuit cu participarea apărătorului a refuzat să depună careva depoziții (f.d.129, vol. II) și, la terminarea urmăririi penale n-a contestat nici o acțiune a procurorului și nici n-a depus careva plângeri cu privire la maltratare.

Contestând sentința instanței de fond, inculpatul Tihon V. pe lângă argumentele invocate în apel, a făcut o afirmare cu privire la maltratare în sensul argumentelor invocate la pct. 5.1 al prezentei decizii, care a fost examinată de procuror, fiind adoptată ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 10.07.2012 (f.d. 152, vol. III), asupra căreia instanța de apel s-a expus argumentat.

În acest aspect, instanța de apel a menționat că poziția inculpatului Tihon V., precum că în cadrul urmăririi penale a fost maltratată de către colaboratorii de poliție, fiind impus să recunoască vina, în urma căruia a fost nevoit să se adreseze la medic – a fost verificată în ordinea stabilită de lege, astfel prin ordonanța procurorului de neîncepere a urmăririi penale din 10.07.2012, plângerea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Mai mult, instanța de apel constată că, în cererea de apel (vol.3, f.d.120), coinalpatul Chiperi A. a indicat că la rugămintea complicelui său Tihon

V., și-a asumat vina integral, pentru ca ultimul să fie eliberat de răspundere penală, astfel, ca pe viitor să-l poată asigura material.

Prin urmare, sunt neîntemeiate și alegațiile inculpatului Chiperi A. privind aplicarea presupuselor tratamente degradante și inumane, precum că dînsul a dat declarații sub influența colaboratorilor de poliție, iar infracțiunea a fost săvîrșită de către el fără participarea coinaltului Tihon V., or în acest sens inculpatul n-a depus plîngerii procurorului la terminarea urmăririi penale și în prima instanță, iar în cererea de apel (vol.3, f.d.120), solicitînd o pedeapsă mai blîndă, a indicat alte motive că, - „...*la rugămintea complicei lui său Tihon V., și-a asumat vina integral, pentru ca ultimul să fie eliberat de răspundere penală, astfel, ca pe viitor să-l poată asigura material*”.

Or, în sensul art.427 alin. (2) CPP, temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

În consecință, aflându-se în imposibilitate procesual-penală de a face o analiză a fondului cauzei sub aspectul de drept privind verificarea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei, Colegiul penal, în temeiul articolului 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, va decide asupra inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de inculpații Chiperi Alexandr și Tihon Vadim, din motiv că nu îndeplinesc cerințele de conținut prevăzute de art. 430 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpații ***Tihon Vadim Vladimir și Chiperi Alexandru Veaceslav***, împotriva sentinței Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 12 iulie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2013, în propria cauză penală, din motiv că nu îndeplinesc cerințele de conținut prevăzute de art. 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 26 februarie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Ion Arhiliuc

Liliana Catan